

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 180.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e49380/facsimile.pdf> (tilgået 29. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

det naturligtvis aldrig har kunnet falde Ministeriet ind, i denne Forsamlings Beslutning ligesom om den flekkelige Morskes Oplosning at see en Tiltrædelse af dens Indhold, som især først derved maatte antages at komme til en stor Del af Medlemmernes Kundskab, men kun en Beskaffighed med dens Underrettede Omfang om dens Oplosning. Forøvrigt maas jeg erklære mig fuldstændig enig med den sidste Læser i, at den Dag, da den ærede Forsamling vilde gjere disse Antskuelser, vilde det være til sine, vilde Regjeringen vide at betie sig for dens Villie.

Hiere Stemmer: Afstemning, Afstemning.

Formanden: Diskussionens Afslutning er alt bleven forlangt af 15 Medlemmer; jeg skal blot tillade mig, med Hensyn til en Betring af Rigsdagsmanden fra Bornholm (Madvig) om, at han havde forlangt Ordet, men at flere havde faaet det for ham, at gjere den Bemærkning, at Marjagen saa deri, at han havde forlangt at faae Ordet, naar det skulde afgjeres, om Morsken fra Års skulde opløses, men fortløben var det først Spørgsmaal om Sagen i Almindelighed skulde henstilles til Comiteen for Forretningsordenen, og om da Afgjærelsen af det Spørgsmaal, om de nærværende Aarseset skulde opløses, skulde udsettes, indtil Sagen i Almindelighed var bleven berøret i en Comitee.

Med den berøret vedtagne Afstemning erklærede 135 Stemmer mod 5 sig for, at Diskussionen skulde afsluttes.

Formanden: Dernæst gaar vi over til det Forslag, jeg har tilladt mig at fremsette, om man skulde udsette Afgjærelsen af Spørgsmaalet om Oplosningen af disse Aarseset, indtil Spørgsmaalet i Almindelighed var berøret af Comiteen. Jeg har imidlertid opstillet Tiltrængerne af den ærede Rigsdagsmand fra Bornholm (Madvig) som om han vilde stille det Forslag, at vi først skulde afgjøre Sagen, men jeg ved ikke, om den ærede Rigsdagsmand vil imødtage herpaa.

Madvig: Ingenlunde; det var han, det jeg i Almindelighed udvalte mig om Sagen, at jeg yttrede mig indom, at disse to Aarseset idag opløses; iøvrigt er jeg fuldstændig tilfreds med den Afgjærelsesmaade, som den ærede Formand har foreslaaet.

Med den berøret vedtagne Afstemning blev Udvalbet, at 110 Stemmer erklærede sig for og 34 imod, at Spørgsmaalet om Aarsesetens Oplosning skulde udsettes, indtil Spørgsmaalet i Almindelighed var afgjort.

Formanden: Jeg har medtaget en Adresse fra en Del Indbyggere i Holsbæ, som gaar ud paa, at der ved Valgloven maas gjøres saadanne Forandringer, at Kjøbstadsborgerne Lære tagtages. Jeg skal tillade, at den er indbragt af Rigsdagsmanden for Ringkøbing Amt Jøse Ditlev (Petersen). Fremdeles har jeg fra Rigsdagsmanden for Kjøbstads Amt Jøse Ditlev (Vedde) modtaget en Skrivelse til Rigsdagen fra embeds Værdigheder i Kjøbstads Amt om en Forhøvelse i deres Reminger. (Læses). Endelig skal jeg anmelde en Interpellation fra Rigsdagsmanden for Maribo Amt 4de District (Liesen) angaaende Indførselsbeskæmningen.

Efter Dagsordenen skulle vi dernæst gaar over til Spørgsmaalet angaaende Behandlingen af Forsamlingsudvalbet. Jeg antager det som gjort, at det vil blive henviset til Afdelingerne, men det vil da blive Spørgsmaal om Comiteens Sammenstilling, hvor stor den skal være og om den skal dannes blot ved Valg af Afdelingerne eller forhøved ved frit Valg af Forsamlingen. Jeg ved ikke, om Regnen vil fremkomme med noget Forslag i saa Henseende.

Brinck-Seidelin: Jeg tillader mig at foreslaae, at Comiteen bliver sammensat af 15 Medlemmer, og det saaledes, at eet Medlem udgaaer ved Valg af hver Afdeling, og 10 Medlemmer vælges ved frit Valg af Forsamlingen. Det forekommer mig nemlig, at der taler særdeles meget derfor; Sagens Doerrelse og Forberedelse, som mig, der være saa fuldstændig vedkommende og saa omfattende, at der behøves mange og forskjellige Indsigter; der behøves saaledes statsvidenskabelige, historiske Kundskaber, i Comiteen maas ikke mangle Theologer, og navnlig ikke Rets, som ere behøvede med de præcise Forhold. Jeg tror, at man ikke tør foru-

sette, at der vil være en Hvide af disse Kundskaber i alle Afdelingerne, og det forekommer mig derfor, at man bedre vilker sig gode Valg, naar de fleste Medlemmer af Comiteen udgaaer ved frit Valg af Forsamlingen. Jeg tror, at denne Betragtning vilde saameget mere Bægt, naar man ser hen til den Erfaring, som vi kunne hente fra Beredningskommissionerne; det har nemlig været vist sig, at Comiteebestaaelserne bleve tillagte en særdeles Beredning, fornemmelig fordi man forudsatte, at de udgik fra den bedste Kundskab og største Dygtighed i Forsamlingen; der kunde maaske tænkes ogsaa være en anden Grund — en Grund, som jeg ikke antager, her vil kunne være Tale om, nemlig Nærlighed — til, at Mange være saa tilbøjelige til at bifalde Comiteens Indstillinger. Saaledes mener jeg at have motiveret mit Forslag, at der til den omhandlede Comitee skal vælges eet Medlem fra enhver af Afdelingerne, og at der, naar Udvalbet af Afdelingerne skal være bleven bestemt, fremdeles af Forsamlingen skulde vælges 10 Medlemmer.

Ree: Jeg tror, at Spørgsmaalet først maas rettes derhen, om den hede Grundten skal behandles under Ordet eller deles i Afnit, som efterhaanden skulle behandles af Afdelingerne. Jeg for min Del vil tillade det første; men i saa Hald tror jeg, at Comiteen bør være meget stor, endnu talrigere end foreslaaet. Jeg skal saaledes i Doerrelsesmæssig Henseende henstille til Forsamlingen, at Comiteen kommer til at bestaa af 3 Medlemmer, som vælges af enhver Afdeling, altsaa 15, og at 6 vælges ved frit Valg i Forsamlingen, — forudset at dette Udvalb skal behandle hele Grundloven.

Wang: Jeg kan ikke tillade det sidste Forslag, at den her omhandlede Comitee skulde bestaae af saamange Medlemmer, da det efter min Foraning vilde føre til for stor Bistandsighed og forhale Sagens Tilendretning, ligesom det heller ikke synes mig at være hensigtsmæssigt, naar Sagen først har været behandlet i Afdelingerne; thi naar Sagen der har været gennemgaaet af alle Forsamlingens Medlemmer, og disse have henvendt paa denne den største Opmærksomhed for at sætte sig ind i den, som forekommer det mig, at en saa talrig Comitee ikke er nødvendig, og den gjennemgaaede Drøftelse af Sagen, den gjensidige Veien af de forskjellige Meninger vil, som sagt, i en saa talrig Comitee medtage lang Tid. Jeg voterer derfor med den første Læser, der har erklæret sig for, at Comiteen skal bestaae af 15 Medlemmer. Derimod kan jeg ikke med ham votere for, at ifkun de 5 Medlemmer af Comiteen skulde vælges af Afdelingerne og de 10 af Forsamlingen. Dette skider nemlig ikke alene imod, hvad der tidligere er bleven vedtaget af Forsamlingen i de 2 aare Sager, som ere bleven foretagne, hvor det omvendte Forhold med Hensyn til Comitee-Medlemmernes Valg har fundet Sted, men jeg tror ligeledes, hvad der er vigtigere, at dette ganske skider imod Betydningen af Afdelingerne Bistandsighed. Hvad det gjælder om, er at vedligeholde Interessen for Forhandlingerne i Afdelingerne; thi de ere det egentlige i Behandlingen efter den af os vedtagne Forretningsorden, det er ligesom den, at Sagen skal faae sin Indgang og trænge ind hos de enkelte Medlemmer. Det var netop Mangelen ved den tidligere Fremgangsmaade, at det, saa at sige, kun var Comiteen, som arbejdede, medens den største Del af Forsamlingens Medlemmer, naar de havde Tillid til den nævnte Comitee, medtoges dens Forslag med Tilbøjelighed til at gaar ind derpaa. Det er denne altsor store Indbivelse af en Comitee, som man har villet modvirke ved Afdelingsordningen, det en personlig nærmere Doerrelse skal bringe Lyset til en selvstændig Mening. Gjørvidt dette vil opnaaes, afhænger af den Interesse, som Forhandlingerne i Afdelingerne have, og den vil vist nok ikke lidet, naar det, saaledes som foreslaaet, blev bestemt, at det overværende Antal af Valgene til Comiteen ikke skulde forbruge hos samtlige Afdelinger, men gaar over til et frit Valg i Forsamlingen, hvis Udvalb ikke kunde forbruges, da det beror paa Combinationer, som den enkelte Afdeling umuligt kan hende, og som den derfor maatte vente, maaske kunde blive ugunstigt for den eller imod dens Ønske.

(Berøret.)